

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

11 maart 2002

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heren Marc van den Abeelen, Johan De Roo, Robert Voorhamme, Ludo Sannen,
Etienne Van Vaerenbergh en André Denys –**

houdende controle op grote infrastructuurprojecten

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Van de grote vraagstukken, die in een democratisch stelsel door het parlement horen te worden beslecht, is ongetwijfeld de bepaling en de toewijzing van het overheidsaandeel in de totale welvaartsconsumptie en –creatie één van de belangrijkste. Het aandeel dat de overheid inneemt in het maatschappelijke bedrijf, bepaalt ook het fiscale beslag dat de overheid legt op die maatschappij. De wijze waarop ze haar diensten alloceert en de lange-termijnhoudbaarheid ervan, bepalen in sterke mate mee de maatschappij. In een parlementaire democratie gebeurt die maatschappelijke hervorming evolutionair, minder of nooit revolutionair. Fiscale discipline en juiste allocatiebeslissingen zijn van het grootste belang, maar hun effecten zijn vaak slechts op iets langere termijn zichtbaar.

Het tweede onderdeel van het begrotingsproces is de operationele begroting, met als basisdoelstelling de efficiëntie bij de levering van publieke diensten te stimuleren. Die behoort traditioneel – en logisch – veeleer bij de uitvoerende macht : de regering of, bij delegatie door de regering, de administratieve diensten. In dat opzicht zou men kunnen stellen dat het tweede onderdeel van minder groot belang is voor het parlement. Maar het tegendeel is meestal het geval. De operationele begrotingen zijn belangrijk, omdat zij de kosten en de kwaliteit van de overheidsdiensten bepalen, de snelheid waarmee besluitvorming wordt omgezet in uitvoering beïnvloeden en de grootte van het overheidsorgaan determineren. Burgers kennen hun overheid vooral door de diensten, die die overheid levert. De perceptie van de bevolking over de begrotingsbeslissingen van het parlement wordt dus in sterke mate mee beïnvloed door de kwaliteit van de uitvoering ervan.

Het Vlaams Parlement erkent, en juicht ook toe, dat de Vlaamse regering opteert voor het toekennen van meer operationele verantwoordelijkheid aan afgezonderde en aanspreekbare diensten. De afbouw van de regelmatigheidscontrole en de omvorming naar performantiecontrole wordt, mede door het Parlement en zijn controleorgaan, het Rekenhof, gestimuleerd.

Grote responsabilisering en rechtstreekse aanspreekbaarheid houdt echter ook in dat de risicobeheersing van veel groter belang wordt. Terwijl in het verleden controles vaak zo verlamd waren dat zij elk verstrekkend initiatief, maar ook elk mo-

gelijk risico, inperkten, is dat op dit moment en zeker in de toekomst veel minder het geval.

Zonder een adequaat risicomanagement, te voeren door de Vlaamse overheid, dreigt het Vlaams Parlement voor voldongen feiten komen te staan. Risico's leiden met een statistische zekerheid tot schade : financiële schade, reputatieschade, maatschappij schade, enzovoort. In dergelijke gevallen moet het parlement telkens de gevolgen opvangen : niet alleen de negatieve perceptie van de bevolking over het falende overheidsmanagement, maar ook en vooral de financiële schade. Grote schadegevallen kunnen zo de budgettaire prioriteiten die het parlement vooropzet, in het gedrang brengen. Heroverweging van prioriteiten ten gevolge van een falend risicobeheer is een aangelegenheid die dan ook te allen prijze moet worden vermeden.

Risicobeheer komt binnen vele grote organisaties thans tot rijpheid. In sommige landen, zoals Groot-Brittannië, is het recent zelfs opgelegd aan grote ondernemingen in het kader van de “corporate governance”-principes. Deze wetgeving – de Turnbull wetgeving – wordt als toonaangevend beschouwd in Europa.

De Vlaamse overheid is ook een dergelijke grote organisatie. Wettelijke bepalingen in die zin vallen voor ondernemingen weliswaar niet onder de bevoegdheid van het Vlaams Parlement, maar dat is wel het geval voor de Vlaamse overheidsdiensten.

Bovendien is de Vlaamse overheid rechtstreeks en onrechtstreeks betrokken bij grote infrastructuurwerken. Ofschoon ook in andere segmenten van het overheidsoptreden ernstige risico's kunnen optreden, zijn die ofwel veeleer zuiver intern-organisatorisch (zoals de outsourcing van de informatica), ofwel veeleer evolutief (wat de verantwoordelijkheidsafbakening bemoeilijkt). Infrastructuuropbouw daarentegen gebeurt meer schoksgewijs en heeft bij een minder goede gang van zaken een zichtbaar negatief effect op de omgeving. De beelden van eenzame bruggen zonder aansluitingswegen in een leeg landschap zullen nog lang in het collectieve geheugen gegrift zijn.

Met dit decreet beoogt het Vlaams Parlement dat de Vlaamse overheid een duidelijk risicobeheersplan – met name in de zeer zichtbare infrastructuursector – ontwikkelt. Aan de Vlaamse regering wordt derhalve gevraagd om ervoor te zorgen dat zij op afzienbare termijn een plan voorlegt en dat uitvoert, waarin het risicobeheer op een consistente, volledige en allesomvattende wijze, gecontroleerd wordt ingevoerd voor alle infrastructuurwer-

ken, uitgevoerd door diensten die zij organiseert, die onder haar gezag staan of onder haar toezicht functioneren. Een dergelijk risicobeheer moet alle facetten omvatten : risico-assessment, risicodiagnose, risicovoorkoming, risico-inperking en risicobehandeling. Uiteraard staat het de Vlaamse regering vrij om een risicobeheer in te voeren, ook voor andere segmenten van haar optreden, buiten infrastructuur. Het Parlement wil – ook terwille van zijn toetsingsmogelijkheid (cfr. infra) – echter voorlopig slechts een risicobeheer opleggen inzake infrastructuur. Regelgeving met betrekking tot dat risicobeheer is het eerste onderdeel van dit voorstel van decreet.

Het Vlaams Parlement is ervan overtuigd dat de opgave om een risicomanagementsysteem in te voeren, absoluut noodzakelijk is, maar gelijktijdig ook tijdsintensief en veelomvattend, zodat dit onmogelijk op zeer korte termijn realiseerbaar is. Om dit instrument te kunnen testen, zeker in afwachting van zijn volledige implementatie, moet het Vlaams Parlement zich ervan kunnen vergewissen dat de risico's beheersbaar zijn en blijven in concrete aangelegenheden waarvan men redelijkerwijze kan aannemen dat de risico's in verhouding tot de ingezette middelen, groot zijn.

Dergelijke grote risico's doen zich voor bij grote infrastructuurprojecten. Zonder afbreuk te willen doen aan de verantwoordelijkheid van de regering en van de overheidsdiensten, wordt derhalve bij dit decreet ook de mogelijkheid geschapen, dat het Vlaams Parlement in het kader van zijn controlebevoegdheid, bij concrete projecten rechtstreeks nagaat in hoeverre een adequaat projectrisicobeheer geïmplementeerd wordt. Een dergelijke rechtstreekse controle is het tweede onderdeel van dit voorstel van decreet.

Grote projecten worden in dit decreet gedefinieerd als in de tijd begrensde activiteiten of operaties, die tot doel hebben een omvangrijke blijvende verandering in het voorzieningenniveau of de organisatie van de overheid tot stand te brengen. Daarbij zou men niet alleen kunnen denken aan grote infrastructuurwerken, maar ook aan privatiseringen, aan decreetwijzigingen of nieuwe decreten met grote bestuurlijke/organisatorische consequenties en aan grote reorganisaties binnen de Vlaamse overheidsdiensten. Toch wil het Vlaams Parlement vermijden dat een te overkoepelende benadering uiteindelijk door zijn omvang tot niets leidt. Bijgevolg zal de mogelijke toetsing enkel gebeuren voor grote infrastructuurprojecten.

De aanwijzing tot groot infrastructuurproject maakt het het Vlaams Parlement mogelijk om een meer intensieve en grondige controle op de daartoe aangewezen projecten uit te voeren dan met de normale controleprocedures mogelijk is. Het doel van de regeling is een weloverwogen besluitvorming over grote projecten en een nauwgezette parlementaire controle op de uitvoering ervan te organiseren. De aanwijzing van een groot project is een signaal van het Vlaams Parlement aan de regering en aan zichzelf dat, buiten de toepassing van de normale controle- en informatieprocedures, een verhoogde waakzaamheid in verband met te verwachten risico's en complicaties gewenst is.

De definitie, in artikel 2, van een groot infrastructuurproject bevat de criteria die bij de aanwijzing van grote projecten cumulatief worden gehanteerd. Een politiek-beleidsmatig oordeel over de risico's en de betekenis van een project blijft altijd nodig : de aanwijzing is nooit een automatisme. De concrete procedureregeling wordt verder uitgewerkt in het Reglement van het Vlaams Parlement.

Het Vlaams Parlement kan in elk stadium van de besluitvorming of de uitvoering tot de aanwijzing van een groot infrastructuurproject overgaan. Het verdient de voorkeur de aanwijzing in een zo vroeg mogelijk stadium te doen plaatsvinden, aangezien dat de beste waarborgen biedt voor een zo volledig mogelijke informatievoorziening. Projecten die al volledig zijn uitgevoerd, komen niet meer voor aanwijzing in aanmerking.

De informatievoorziening die in de bijlage is opgesomd, is louter indicatief. Via de procedure die in het Reglement van het Vlaams Parlement moet worden vastgelegd, moet voor elke project afzonderlijk worden aangegeven welke informatie en voortgangsrapporten er moeten worden voorgelegd. Er is dus geen automatisme. Voor elk geval apart moet worden nagegaan welke informatie noodzakelijk is voor de parlementaire controle.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Grote infrastructuurprojecten zijn alleen projecten waarvoor de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest of een Vlaamse openbare instelling geheel of gedeeltelijk verantwoordelijkheid dragen. Projecten van openbaar belang waarbij gebruik gemaakt wordt van privé-financiering, maar waarvoor de eindverantwoordelijkheid ten aanzien van het Vlaams Parlement bij de Vlaamse regering berust (publiek-private samenwerking (PPS)) kunnen dus eveneens aangewezen worden als groot infrastructuurproject.

De definitie die wordt gehanteerd voor “Vlaamse openbare instellingen” is dezelfde als degene die het Rekenhof gebruikt in zijn studie “De Vlaamse Openbare Instellingen : juridisch kader, financieel belang en audit van het controlesysteem” (Boek van het Rekenhof 1996, *Parl. St.* VI. Parl. 1996-97, 35).

Artikel 3

De Vlaamse regering moet risicobeheer introduceren bij de diensten, die zij organiseert of die onder haar gezag te staan, als door toedoen van deze diensten grote infrastructuurprojecten tot stand komen.

Zij moet er tevens zorg voor dragen dat de openbare instellingen die onder haar toezicht staan en/of waarvan de begrotingen en/of de rekeningen worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement, naadloos aansluiten op dit overkoepelende risicobeheer, voorzover via die instellingen grote infrastructuurprojecten tot stand worden gebracht.

Het staat de Vlaamse regering uiteraard vrij om dit risicobeheersysteem buiten de infrastructuursector uit te breiden tot andere segmenten van haar optreden.

Artikel 4

Bij de ontwikkeling van dat risicobeheer moet de Vlaamse regering uitgaan van een overkoepelende aanpak, met oog voor de belangen van de Vlaamse maatschappij, vertegenwoordigd door het Vlaams Parlement. Die aanpak is gebaseerd op doelstellingen, die bij ondernemingen meestal verwoord worden als “corporate governance”, en die voor de

overheid kunnen worden omschreven in het kader van de principes van “government governance”.

Het overkoepelende risicobeheer moet bijgevolg uitgaan van een planmatige aanpak, waarbij bij elk facet de belangen van de Vlaamse maatschappij voor ogen moeten worden gehouden.

Hoewel schade meestal uitgedrukt wordt in monetaire eenheden, om vergelijkingen gemakkelijker te maken, is het risicobeheer uiteraard niet alleen bedoeld om financiële schade te vermijden. Een ernstige aantasting van en schade aan de reputatie van de Vlaamse overheid kan evenzeer ernstige gevolgen hebben voor de Vlaamse maatschappij, indien dat bijvoorbeeld een bijzonder negatieve afstraling heeft op het imago van Vlaanderen in het buitenland, en daardoor de Vlaamse aantrekkingskracht mee in het gedrang komt.

Bij de planmatige aanpak van het overkoepelende risicobeheer moeten alle facetten van risicobeheer beschreven worden. Summier samengevat zijn dat :

- de fase van de risico-inschatting : de identificatie, de prioritering en de classificatie van de potentiële risico's ;
- de fase van de risicobeheersing : de preventieve acties, de bepaling van en de beheersing van de potentiële, residuaire risico's, de identificatie en de inschatting van de controle-effectiviteit ;
- de fase van de monitoring : de continue aanpassing aan de veranderende omgeving en de bijstelling op grond van gedetecteerde problemen.

Om de Vlaamse regering de mogelijkheid te geven een gedegen voorstel voor te bereiden en voor te leggen, wordt een voldoende lange overgangsperiode van een jaar ingebouwd. Idealiter wordt het risicobeheer bijgevolg gepland bij de reorganisatie van de diensten van de Vlaamse Gemeenschap, die zou ingaan op 1 januari 2003. Het huidige decreet-voorstel beoogt dit tot stand te brengen.

De verdere invoering kan fasegewijze gebeuren. Dat is volstrekt logisch, omdat beter eerst nagegaan wordt hoe de meest ernstige risico's (die met de hoogste potentiële schade en/of met de hoogste mogelijke frequentie van schade) worden opgevangen. Via de jaarlijkse rapportering over de risicomonitoring, die start in het jaar dat volgt op de voorlegging van de planning, kan het Vlaams Parlement inzicht hebben in het tempo, waarin het risi-

cobebeer het activiteitspectrum van de Vlaamse Gemeenschap dekt.

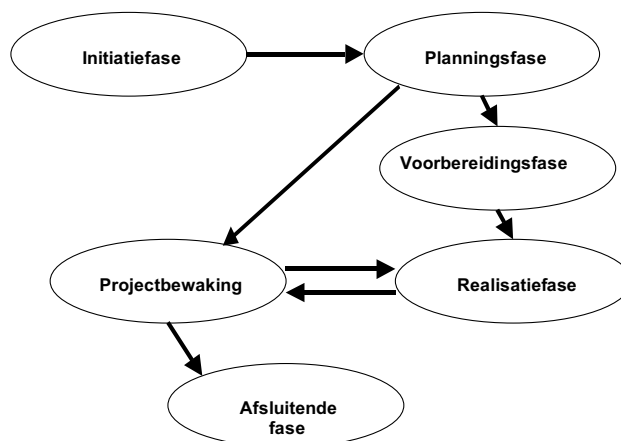
Hoewel het Vlaams Parlement het Rekenhof te allen tijde kan vragen om controle uit te oefenen op de rapportering, lijkt het toch wenselijk dat de Vlaamse regering de bevindingen van de interne-auditdienst over de implementatie van het risicobeheer, overmaakt aan het Vlaams Parlement. Dat vermijdt ongetwijfeld dubbele doorlichting.

Artikel 5

In afwachting van het overkoepelende risicobeheer, ingevoerd door de Vlaamse regering, maar ook nadien ter verificatie, oefent het Vlaams Parlement een extra controle uit op die projecten, waarvan zij vermoedt dat er grote financiële consequenties of ernstige uitvoeringsrisico's aan verbonden zijn.

Hoewel bij courante activiteiten ongetwijfeld even grote, of nog grotere risico's aanwezig zijn – een typisch voorbeeld was de totaal onverwachte vliegtuigcrash tijdens de jaarlijkse luchtvaartshow in Oostende op 26 juli 1997 – is het wenselijk deze ad-hoccontroles te concentreren op projecten, omdat door de begrenzing in tijd en doelstelling, de risico-inschatting en de beheersing ervan tijdig en grotendeels geïsoleerd kan gebeuren, zodat controle op individuele elementen mogelijk wordt. Ook hier beperkt het Vlaams Parlement zijn toetsing tot infrastructuurwerken.

Tijdens de planningfase wordt de voortgangsbewaking van het project gedefinieerd. Dat is ook de fase, waarin het projectrisico moet worden omschreven en waarin het project moet worden beheerd op een aangepaste manier en in een aangepaste projectbewakingsstructuur. In de planningsfase beschrijft men het concrete projectresultaat in termen van vereiste prestaties, eisen en wensen. Daaruit leidt men af welke activiteiten vereist zijn, hoe men die moet plannen, wie ze zal uitvoeren en welke middelen daarvoor ingezet worden. Daarnaast bepaalt men welke randvoorwaarden ingevuld moeten zijn om het project te doen slagen, welke rapporteringmomenten en eventueel momenten van validering vereist zijn. Uit die analyse volgt het projectprogramma. Het is bijgevolg in deze fase dat een adequaat vooruitziend risicobeheer plaatsvindt. Het Vlaams Parlement wil, in essentie, de wijze waarop de projectbewaking wordt geconcipieerd toetsen aan de principes van “good practices” inzake risicobeheer.

Indien de projectbewaking achteraf moet worden bijgesteld door onvoorziene omstandigheden, leidt dat immers meestal tot belangrijke extra-moeilikheden, vertragingen en oplopende kosten.

Bij de projectrisico-inschatting wenst het Vlaams Parlement zich te concentreren op een aantal facetten : die zijn terug te vinden in de aanwijzingen voor de informatiebehoefte die als bijlage bij het decreet zijn opgenomen.

<i>Relevante project-informatie</i>	<i>Beklemtoond ?</i>
Tijdsbeheersing	Ja
Geldbeheersing	Ja
Kwaliteitsbeheersing	Neen, het betreft diverse technische informatie, waarover al omvangrijke reglementering bestaat, en die binnen de normale controleprocedures kan worden opgevangen.
Informatiebeheersing	Ja
Organisatiebeheersing	Enkel inzake de interne projectcontrole. Of de organisatie in staat mag worden geacht het project uit te voeren, is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de Vlaamse regering, die de prioriteiten van de hele organisatie moet vastleggen. Een dergelijk projectrisico, dat nochtans groot kan zijn, is bijgevolg moeilijk te isoleren van de andere werkzaamheden van de organisatie.

Bij het formuleren van de criteria werd ervan uitgegaan dat het moet gaan om uitzonderlijke projecten die belangrijke gevolgen hebben voor de samenleving of overheidsdiensten.

De aanwijzing tot groot infrastructuurproject gebeurt bij voorkeur in een vroeg stadium van de voorbereidingsfase. Het Vlaams Parlement geeft daarmee aan de regering het signaal dat de projectvoorbereiding met extra waarborgen moet worden omgeven. Aanwijzing van een groot infrastructuurproject in een vroeg stadium heeft het voordeel dat het Vlaams Parlement meer zicht heeft op de voorbereidende werkzaamheden. Onderdeel A van de bijlage dient daarbij als richtsnoer. Het is ook denkbaar dat de verantwoordelijke minister na de aanwijzing van een groot project met een voorstel komt voor aangepaste informatievoorziening en de noodzakelijke onderzoeken. In dat geval wordt de inhoud van de bijlage als een minimaal richtsnoer gehanteerd, waarbij enkel het Vlaams Parlement er geheel of gedeeltelijk van kan afzien. Bij een correct risicobeheer vormen de opgevraagde facetten immers slechts de onderdelen van een “good practice”, waarvan men mag en moet veronderstellen dat ze aanwezig zijn bij de diensten van de Vlaamse overheid.

De Vlaamse regering kan enkel afzien van de gevraagde informatievoorziening indien zij gemotiveerd aantoont dat het project zich nog in de pré-marktverkenkende fase bevindt. Op dat ogenblik wordt immers meestal marktinformatie opgevraagd en geëvalueerd, zonder dat de overheid vast geëngageerd wordt. Ter bescherming van de privé-sector, maar ook omdat in deze fase een doorlichting te vroeg komt, vermits de risicoverkenning slechts dan aanvangt, vervalt de plicht van de Vlaamse regering tot informatievoorziening voor deze fase. Uiteraard kan het Vlaamse Parlement zijn gewone controleactiviteiten ook in deze gevallen blijven uitoefenen.

Het is ook van belang dat er voor de fase van de projectuitvoering duidelijkheid bestaat over zowel de frequentie van de voortgangsrapportering als de inhoud ervan. Onderdeel B van de bijlage bij de regeling dient daarbij als toetsingskader. De regering moet daartoe de nodige afspraken met de projectorganisatie vaststellen. Het is belangrijk dat de regering daartoe ook de nodige bepalingen opneemt in de beheersovereenkomsten, die zij wenst af te sluiten met geresponsabiliseerde overheidsdiensten. Het zou immers ongepast zijn, dat het Parlement deze controle niet kan uitoefenen, omdat het project werd overgedragen aan een geresponsabiliseerde dienst, die slechts a posteriori moet rapporteren over zijn prestaties.

Om anderzijds te vermijden dat langdurige projecten continu moeten blijven rapporteren, wordt bepaald dat, zodra het Vlaams Parlement het residuaire risico voldoende laag vindt, de specifieke informatieverplichting stopt.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt dat, ter toetsing van het overkoepelende risicobeleid van de Vlaamse regering, ook wanneer dat geïmplementeerd is, het Parlement nog steeds grote infrastructuurprojecten kan aanwijzen, waarvoor de speciale informatievoorzieningsprocedure geldt.

Het spreekt vanzelf dat deze toetsingsnoodzaak minder en minder noodzakelijk wordt, naarmate blijkt dat de algemene risicomonitoring-rapportering van artikel 4 adequaat blijkt te zijn.

Marc VAN DEN ABELEN

Johan DE ROO

Robert VOORHAMME

Ludo SANNEN

Etienne VAN VAERENBERGH

André DENYS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° groot infrastructuurproject : een geheel van niet-routinematige en in de tijd beperkte activiteiten waarvoor de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest of een Vlaamse openbare instelling geheel of gedeeltelijk verantwoordelijkheid draagt en die substantiële financiële consequenties of grote uitvoeringsrisico's inhouden ;
- 2° Vlaamse openbare instelling : openbare instelling met rechtspersoonlijkheid waarvan de jaarlijkse begroting van ontvangsten en uitgaven ter goedkeuring of kennisgeving vooraf aan het Vlaams Parlement wordt voorgelegd en waarvan de rekeningen door het Rekenhof worden gecontroleerd en worden meegedeeld aan het Vlaams Parlement.

Artikel 3

Binnen haar diensten gebruikt de Vlaamse regering een systeem van risicobeheer voor grote infrastructuurprojecten met het oog op het voorkomen of inperken van voorvallen die de verwezenlijking van de doelstellingen ervan in gevaar brengen.

De Vlaamse openbare instellingen gebruiken eveneens een systeem van risicobeheer, wanneer zij grote infrastructuurprojecten uitvoeren. De Vlaamse regering bepaalt terzake nadere regels.

Artikel 4

Het systeem van risicobeheer, bedoeld in artikel 3, omvat zowel de risico-inschatting, de risicobeheersing als de risicomonitoring van grote infrastructuurprojecten.

De Vlaamse regering legt voor het einde van het jaar, volgend op de dag van inwerkingtreding van dit decreet, een planning voor aan het Vlaams Parlement, waarin de verschillende fases worden omschreven waarbinnen de onderdelen, vermeld in het eerste lid, worden gerealiseerd.

Vanaf het tweede jaar, volgend op de dag van inwerkingtreding van dit decreet, legt de Vlaamse regering jaarlijks vóór 30 april een rapport voor aan het Vlaams Parlement, waarbij de resultaten van de risicomonitoring worden toegelicht. Dit rapport is vergezeld van bevindingen van de Vlaamse regering met betrekking tot de juistheid en de accurateheid van de verstrekte gegevens. De rapportering aangaande de risicomonitoring is beperkt tot die diensten waar het risicobeheer al werd geïmplementeerd.

Artikel 5

§ 1. In afwachting van de volledige invoering van het systeem van risicobeheer, bedoeld in artikel 3, kan het Vlaams Parlement in voorbereiding of in uitvoering zijnde grote infrastructuurprojecten aanwijzen, waarover de Vlaamse regering informatie of voortgangsrapporten verstrekt op de wijze, zoals bepaald in het Reglement van het Vlaams Parlement.

De informatie of de voortgangsrapporten die de Vlaamse regering verstrekt, beantwoorden op indicatieve wijze aan de aanwijzingen voor de informatievoorziening, die als bijlage bij dit decreet zijn opgenomen. Evenwel bevat de informatieverstrekking in ieder geval een gedetailleerde risico-inschatting.

§ 2. De Vlaamse regering kan van de informatievoorziening slechts afzien, indien zij op een gemotiveerde wijze aantoont dat het project zich nog in de fase van voorverkenning bevindt.

§ 3. Bij elk voortgangsrapport geeft de Vlaamse regering ook een inschatting van het residuaire risico. Indien het Vlaams Parlement ermee akkoord gaat dat dit residuaire risico de doelstellingen van het groot infrastructuurproject niet meer in het gedrang brengt, stopt de periodieke rapportering voor het project.

Artikel 6

Het Vlaams Parlement kan grote infrastructuurprojecten aanwijzen om na te gaan, dat het gevoerde risicobeheer effectief functioneert.

Onverminderd de bepalingen van artikel 5, geeft de Vlaamse regering aan op welke wijze het aangewezen grote infrastructuurproject wordt opgevangen in het systeem van risicobeheer, bedoeld in artikel 3.

Marc VAN DEN ABELEN

Johan DE ROO

Robert VOORHAMME

Ludo SANNEN

Etienne VAN VAERENBERGH

André DENYS

BIJLAGE

bij artikel 5 van het decreet van [...] houdende controle op grote infrastructuurprojecten

A. Aanwijzingen voor de informatievoorziening in de fase van de voorbereiding en de besluitvorming

De informatievoorziening die wordt verstrekt kan betrekking hebben op :

- 1° een omschrijving van het probleem dat aan het projectvoorstel ten grondslag ligt, de doelstellingen van het grote infrastructuurproject, de gekozen middelen om de doelstellingen te realiseren, de motivering ervoor, de uitgangspunten van en vooronderstellingen voor de realisatie, een tijdsplanning en eventuele raakpunten met andere activiteiten ;
- 2° een concretisering van de doelstellingen van het grote infrastructuurproject in meetbare ijkpunten, gerelateerd aan de situatie bij ongewijzigd beleid (0-meting) ; de doelstellingen moeten zo concreet geformuleerd worden dat de effectmeting na realisering van het grote infrastructuurproject mogelijk is ;
- 3° een volledige financiële onderbouwing van het projectvoorstel, uitgesplitst naar investerings/invoeringskosten en exploitatiekosten, inclusief een analyse van de daaraan verbonden risico's ; een kosten-batenanalyse of een daarmee vergelijkbaar alternatief; een beschrijving van ijkpunten respectievelijk tussen-doelen, met behulp waarvan de voortgang van de realisatie gemeten kan worden ;
- 4° de wijze van financiering van de investerings/invoeringskosten en de budgettaire inspanning van die financiering in de (meerjaren)begroting; de gevolgen van de uitvoering van het grote infrastructuurproject voor de prioriteitsstelling binnen de begroting en de flexibiliteit ervan ; afspraken over compensatie van eventuele overschrijdingen ;
- 5° een beschrijving van de alternatieven die werden onderzocht bij de projectvoorbereiding, inclusief een financiële onderbouwing en risico-analyses; de motivering waarom deze alternatieven niet werden gehonoreerd ;
- 6° de adviezen van externe deskundigen over de verschillende aspecten van het voorstel ;
- 7° een gemotiveerde verklaring van een jurist over de wijze waarop bij het grote infrastructuurproject de wetgeving en reglementering inzake de overheidsopdrachten zal worden toegepast ;
- 8° een rapport van de instantie(s), belast met de interne controle en/of van een externe deskundige over :
 - a) de toegepaste calculatiemethoden en risico-analyses ;
 - b) het realiteitsgehalte van de financiering en de budgettaire inpassing ;
 - c) de ontoereikendheid van de organisatie, die bij de voorbereiding functioneert of heeft gefunctioneerd ;
 - d) de toereikendheid van de organisatie die voor de uitvoering opgericht is of zal worden.
- 9° voorzover dat relevant is : een procedure en een tijdstip voor het nemen van de definitieve beslissing over de uitvoering (point of no return) van het grote infrastructuurproject aan de hand van de meest recente gegevens; een procedure en tijdstip voor het verrichten van tussentijdse evaluatie(s) over de voortgang van het grote infrastructuurproject.

B. Aanwijzingen voor de informatievoorziening in de fase van de projectuitvoering

- 1° De voortgangsrapporten over de uitvoering van het grote infrastructuurproject bieden informatie over de vergelijking van de planning en de realisatie, over de aangegane financiële verplichtingen en uitgaven in vergelijking met de projectbegroting en de relevante risico's alsmede de indekking daartegen ; de besluitvormingsdocumenten vormen het ijkpunt voor de voortgangsrapporten.

2° Bij (dreigende) kostenoverschrijdingen moet een tussentijds rapport worden uitgebracht met inbegrip van voorstellen om overschrijding en de eventuele budgettaire inpassing ervan te vermijden, dan wel te beperken.

3° Bij de voortgangsrapportage wordt periodiek (op basis van een nader te bepalen frequentie) een rapport gevoegd met een onderdeel over de kwaliteit en de volledigheid van de informatie in de voortgangsrapporten en over de toereikendheid van de projectorganisatie (in het bijzonder met betrekking tot de administratieve organisatie en de interne controle van het grote infrastructuurproject).

Dit rapport wordt opgesteld door de instantie(s) belast met de interne controle en/of door een externe deskundige.

4° De voortgangsrapporten over de uitvoering van het grote infrastructuurproject bevatten informatie over vooraf met het Vlaamse Parlement afgesproken tussentijdse evaluaties van het grote infrastructuurproject en eventuele daaruit voortvloeiende bijstellingen.

5° De financiële informatie in de voortgangsrapporten moet gerelateerd worden aan informatie in de begrotingsstukken.
